

گزارش تفصیلی اعتراضات سراسری اردیبهشت ماه

خبرگزاری هرانا - در طی دو هفته اعتراضات به بهانه گرانی، ۳۱ شهر در ۱۰ استان کشور برای ۵۳ بار اعتراضات خیابانی را شاهد شدند، در این بین صدها تن دستگیر و تعدادی نیز جان باختند. گزارش پیش رو به بررسی آماری اعتراضات اردیبهشت ماه در ایران اختصاص دارد.

به گزارش هرانا، ارگان خبری مجموعه فعالان حقوق بشر در ایران، پس از اطلاع رسانی دولت در خصوص برنامه افزایش قیمت برای برخی از مواد غذایی از جمله لبنیات، آرد، روغن، مرغ و تخم مرغ موجی از اعتراضات خیابانی در ایران به راه افتاد.

اعتراضات خیابانی در حالی در اردیبهشت ماه ۱۴۰۱ شکل گرفت که کشور شاهد سلسله اعتراضات گسترده معلمان و همینطور کارگران و گروه‌های مختلف بازنشستگان بود. اعتراضاتی که دهها شهر را در بر میگرفت و دهها تن نیز بازداشت شدند.

به موازات اعتراضات صنفی، همزمان با پایان تعطیلی دو روزه عید فطر، فراخوان هایی در شبکه های اجتماعی برای اعتراض به افزایش قیمت ها منتشر شد. شهر سوسنگرد، نخستین شهری بود که شاهد اعتراضات خیابانی شد.

جدول محتوا

۳.....	جغرافیای اعتراضات.....
۵.....	سرکوبگران میدانی و جزییات خشونت
۷.....	قطعی اینترنت
۷.....	ممانعت از اطلاع رسانی
۸.....	بازداشت شدگان.....
۹.....	جان باختگان.....
۱۰.....	اظهارنظرها.....
۱۱.....	تصاویر

جغرافیای اعتراضات

بلافاصله پس از برگزاری نخستین تجمع در روز ۱۵ اردیبهشت ماه، موج بازداشتی از فعالان عرب در منطقه سوسنگرد و شهرهای اطراف آن ایجاد شد.

در روزهای بعد دست کم ۳۰ نفر از شهروندان عرب در این منطقه بصورت هدفمند توسط نیروهای امنیتی بازداشت شدند.

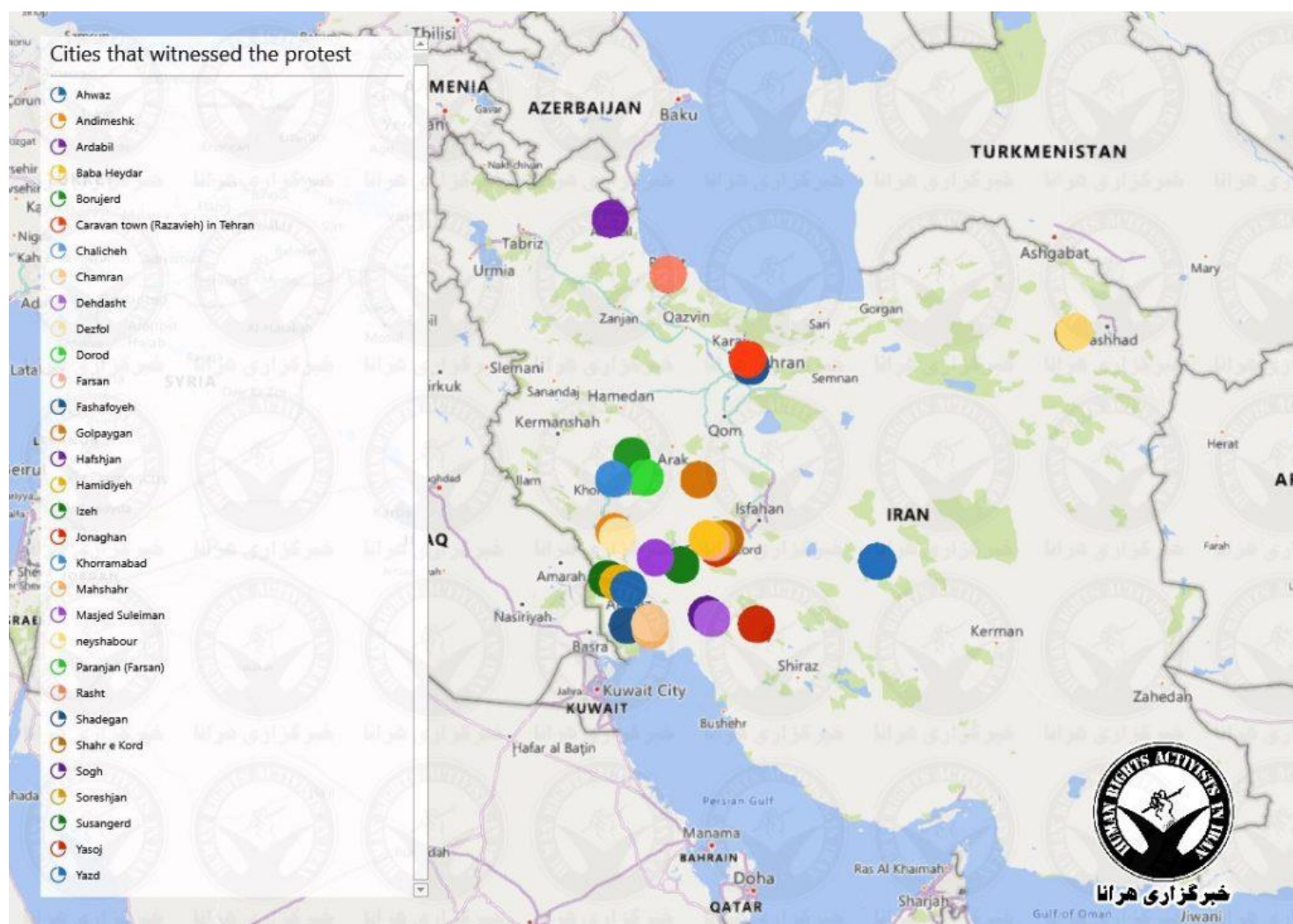
تجمعی که از سوسنگرد آغاز شده بود به سرعت به شهرها و سپس استان های عمدتاً همجوار کشیده شد.

مردم معترض با سر دادن شعارهایی از جمله "رئیس هیات امنه کن ممکت را رها کن"، "مرگ بر گرانی"، "مرگ بر خامنه ای"، "مرگ بر رئیسی"، توپ تانک فشغشته، آخوند باید گم بشه"، "نیروی انتظامی تو که سپاهی نیستی" و "رئیس دروغگو، حاصل وعده هات کو" نسبت به افزایش افسارگسیخته قیمت ها اعتراض کردند.

همزمان در شهرهای مختلف، برای تهیه کالاهای اساسی، به ویژه چهار کالایی که با افزایش قیمت مواجه شده، مقابل فروشگاه ها صف های طولانی ایجاد شد.

از تاریخ ۱۵ اردیبهشت ماه تا ۱۹ اردیبهشت ماه سال جاری دست کم ۳۱ شهر در ۱۰ استان مختلف کشور شاهد برگزاری تجمعات اعتراضی شدند.

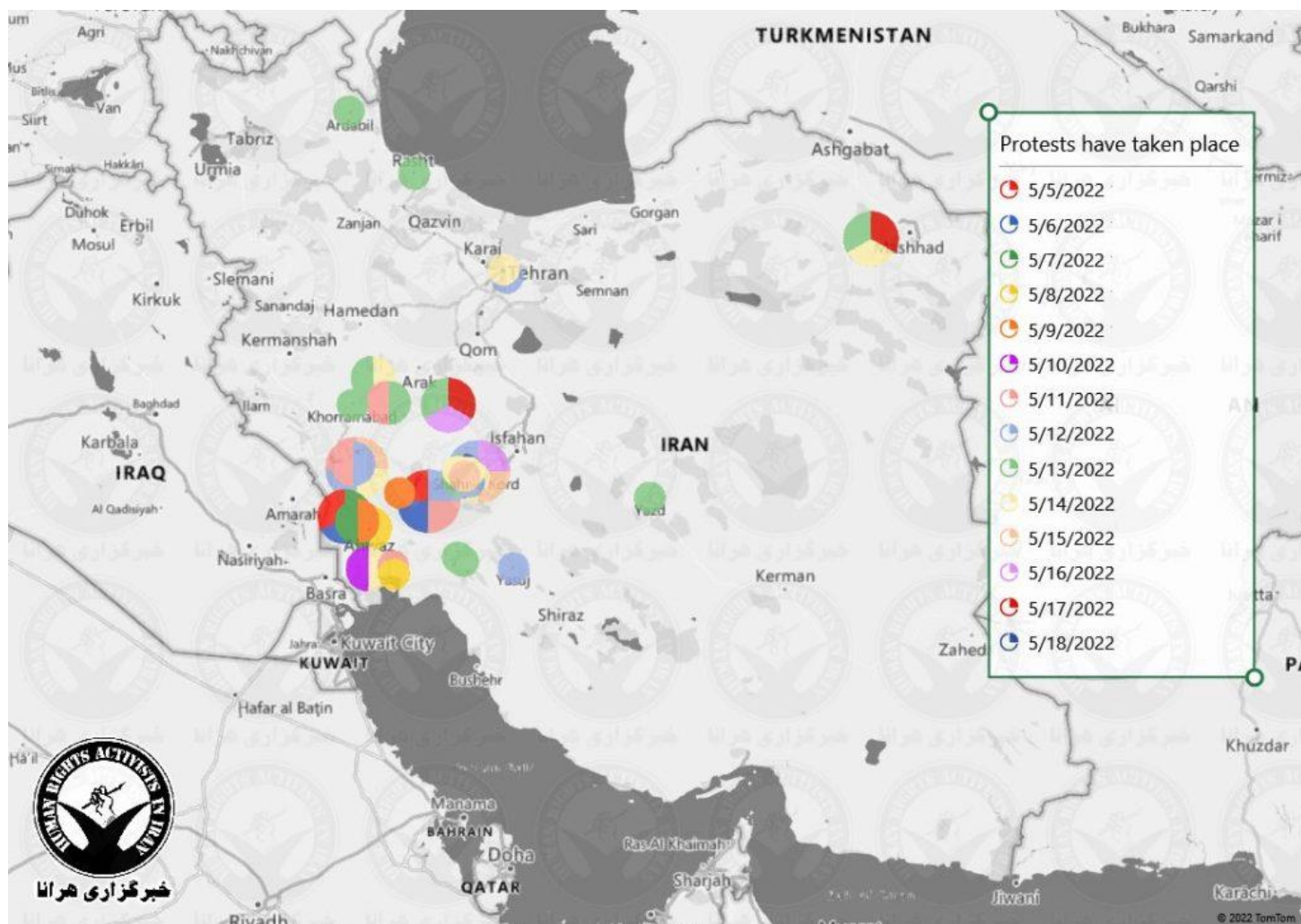
نقشه زیر به پراکندگی شهرهایی می پردازد که معترضان در آنها به خیابانها آمدند.

شهرهای ایذه، سوسنگرد، حمیدیه، اهواز، ماهشهر، مسجد سلیمان، شادگان، شهرک جراحی ماهشهر، دورود، اندیمشک، دزفول، شهرکرد، جونقان، فشافویه، یاسوج، اردبیل، فارسان، خرم آباد، دهدشت، بروجرد، سوق، یزد، گلپایگان، چلیچه، رشت، نیشابور، سورشجان، هفشجان، باباحیدر، شهرک کاروان (رضویه) در تهران، پردنجان فارسان از توابع استانهای خوزستان، لرستان، چهارمحال و بختیاری، تهران، کهگیلویه و بویراحمد، اردبیل، یزد، اصفهان، گیلان، خراسان رضوی در زمره مناطقی بودند که شهروندان آن به خیابانها آمدند.

در اعتراضات به گرانی در اردیبهشت ماه، مجموعاً شاهد ۵۳ دور اعتراضات خیابانی بودیم. همچنین در ۴۵ مورد که اعتراضات خیابانی در شهرها متوقف شده بود، گزارشاتی از امنیتی سازی فضای خیابانها به هدف ممانعت از شکل گیری تجمعات مستند گردید.

نقشه زیر تعداد ۵۳ تجمع را در شهرهای مختلف در بازه های زمانی متفاوت نشان می دهد.

سرکوبگران میدانی و جزییات خشونت

از میان ۵۳ مورد تجمع صورت گرفته در ۳۱ شهری که اشاره شد، در حداقل ۲۲ دور از اعتراضات در ۱۴ شهر، نیروی انتظامی-امنیتی حاضر در صحنه از تجهیزات مانند گازاشک آور، تیراندازی هوایی، تفنگ های ساچمه زن و همینطور اسلحه جنگی استفاده کرده است.

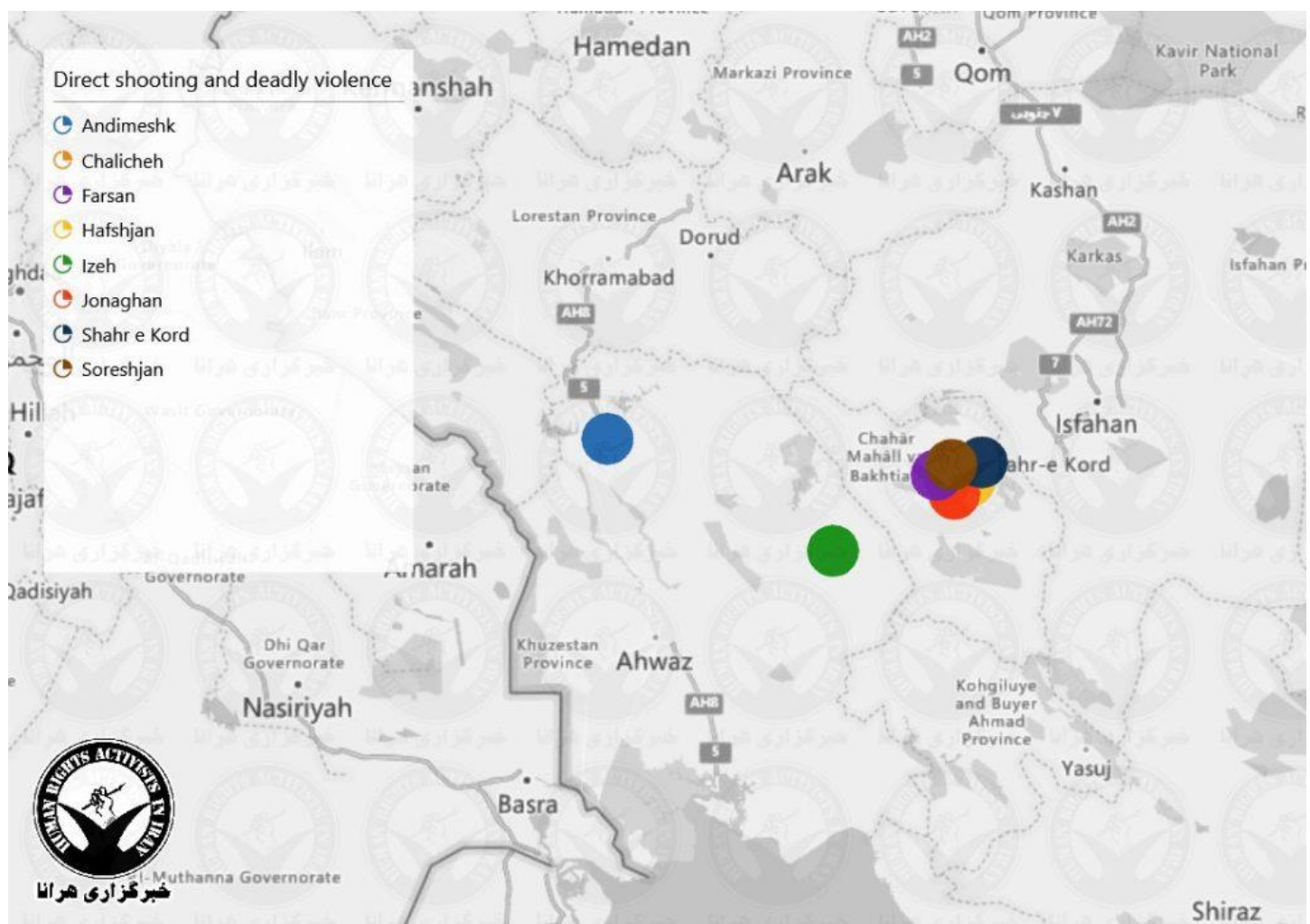
در ۹ شهر از گازاشک آور و در ۱۴ شهر نیز از تیراندازی هوایی برای متفرق کردن معترضان استفاده شده است.

در ۸ شهر از جمله اندیمشک، ایذه، پردنجان فارس، چلیچه، سورشجان، شهرکرد، فارس، هفشجان نیروهای انتظامی-امنیتی به صورت مستقیم به سمت معترضان تیراندازی کرده اند.

سلاح کلاشینکف، شات گان (ساچمه زن) و در یک مورد هم پینت بال در اختیار نیروهای حاضر در صحنه دیده شده است.

نیروهای یگان ویژه و سپس فرماندهی انتظامی بیشترین حضور قابل شناسایی در جریان سرکوب معترضان را داشته اند.

نقشه زیر به بررسی نقاطی پرداخته است که شاهد خشن ترین سرکوب و تیراندازی های بی محابا بوده اند.

قطعی اینترنت

در تاریخ ۱۵ اردیبهشت ماه نخستین اختلال در شبکه مخابراتی از جمله اینترنت تلفن همراه در منطقه اهواز گزارش شد، گزارشات دریافتی در روزهای بعد حداقل ۱۰ شهر دیگر را در بر گرفت. هر چند بصورت کلی در استانهای خوزستان و چهارمحال بختیاری، حتی در نقاطی که اینترنت در دسترس بود، به دلیل کاهش سرعت یا اختلال زیاد، عملاً قابل استفاده نبود. قطعی اینترنت تا زمان تنظیم این گزارش در منطقه شهر کرد و شهرهای اطراف آن کمابیش اختلال گزارش می شود.

قطعی اینترنت برخلاف موارد مشابه در گذشته، عمدتاً بر قطعی اینترنت تلفن های همراه بخصوص دو شبکه رایتل و ایرانسل و بصورت منطقه ای متمرکز بود.

در ۱۸ اردیبهشت ماه رادار شرکت کلاودفلر، شرکت آمریکایی امنیت زیرساخت وب، قطعی اینترنت شبکه ایرانسل در خوزستان را تایید کرد.

نت بلاکس، دیگر شرکت فعال در این عرصه، قطع شدن موقت اینترنت مشترکان شرکت رایتل در ایران و اختلال در اینترنت دیگر اپراتورهای ایرانی را در طول اعتراضات تایید کرد.

ممانعت از اطلاع رسانی

علاوه بر اختلال در شبکه اینترنت، نشریات داخلی نیز از پوشش اعتراضات اخیر منع شدند.

گزارشهایی از تشکیل جلساتی در شورای امنیت ملی ایران و وزارت اطلاعات با تعدادی از روزنامه نگاران، مدیران روزنامه ها و سردبیران درباره گرانی و نحوه پوشش اخبار اعتراضات اخیر منتشر شده است.

بی بی سی فارسی در گفتگو با روزنامه نگاران از برگزاری این جلسات مطلع شده است. بر اساس "دستوراتی" که در این جلسات به روزنامه نگاران داده شده، رسانه های داخل ایران "نباید از دولت انتقاد کنند و عملکرد آن را زیر سوال ببرند" اما می توانند از برخی اصطلاحات از جمله "جراحی اقتصادی" استفاده کنند.

همچنین از سردبیران و مسئولان رسانه های داخل ایران خواسته شده که "خبرهای اعتراضات و تظاهرات در شهرهای مختلف را منتشر نکنند".

گفته می شود وزارت اطلاعات در این زمینه فعال تر شده و نسبت به دو سال پیش که اعتراضات به افزایش قیمت بنزین رخ داد، "فضا بسته تر شده است".

به گفته یک روزنامه‌نگار پلیس امنیت به مسئولان روزنامه‌ها تلفن می‌زند و درباره نحوه پوشش اخبار "مداخله می‌کند".

گفته شده که از روزنامه‌نگاران خواسته شده که درباره مشکلات قطع اینترنت خبری ننویسند.

همچنین یک فایل صوتی افشا شده از دستورالعمل مدیر رادیو فرهنگ صداوسیما جمهوری اسلامی نشان می‌دهد که او به خبرنگاران این شبکه درباره انتشار اخبار مربوط به گرانی‌ها هشدار داده و خواستار سانسور این خبرها می‌شود.

علیرضا حبیبی در این فایل صوتی که در گروه مدیران خودش منتشر کرده و در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده است، دستور می‌دهد که هیچ محتوایی در نقد دولت ابراهیم رئیسی منتشر نشود و هیچ‌کدام از مجریان حق خواندن حتی مطالب انتقادی از دولت از داخل روزنامه‌ها را هم ندارند.

بازداشت شدگان

بر اساس ده گزارش دریافتی از منابع محلی از جمله سه زندان در استان خوزستان دست کم ۴۴۹ شهروند معترض در طی دو هفته اعتراضات اخیر در این استان بازداشت شدند.

احراز هویت بازداشت شدگان به دلیل فضای امنیتی و اختلال در شبکه ارتباطی به کندی صورت می‌گیرد. تا کنون ۳۹ تن از بازداشت شدگان به شرح ذیل احراز هویت شده اند:

مجید مسعودی (سوق)، سلمان همپیان (سوق)، مهنا گرگی (سوق)، عنایت تقوی (سوق)، رسول موسوی (سوق)، سعادت تقوی (سوق)، حجت الله غندی (سوق)، سعید دحیمی (حمیدیه)، عطیه مغینمی (سوسنگرد)، حسین مغینمی (سوسنگرد)، جاسم بحرانی (ریحانی) (سوسنگرد)، هاشم بحرانی (ریحانی) (سوسنگرد)، محمد طرفی (سوسنگرد)، عادل حمادی (اهواز)، مصطفی چلداوی (اهواز)، عباس چلداوی (اهواز)، عماد سواری (اهواز)، هادی نیسی (سوسنگرد)، احمد صیاحی (سوسنگرد)، علی عفرای (سوسنگرد)، محمد عفرای (سوسنگرد)، الیاس عفرای (سوسنگرد)، ولید مغینمی (سوسنگرد)، حمود حصناوی (سوسنگرد)، مرتضی مرمضی (سوسنگرد)، جمعه سواری (اهواز)، جاسم عسکری (اهواز)، حسن ضاغم پور (اهواز)، محمد زرگانی (اهواز)، هادی شمیری (شاوور)، رسول ملیانی (شاوور)، قاسم اسدی (شاوور)، عباس ملیانی (شاوور)، سید حمود ابوالهیل (شاوور)، حبیب فدایی (جونقان)، بلال چلداوی (سوسنگرد)، حسن حیدری (سوسنگرد)، عادل حمادی (سوسنگرد)، یاسین شریفی (سوسنگرد).

آمار مشخصی از بازداشت شدگان در ۹ استان دیگر که شاهد اعتراضات بودند از سوی نهادهای متولی یا مسئولین ارائه نشده است با اینحال تخمین زده می‌شود صدها تن دیگر در این مناطق بازداشت شده باشند.

جان باختگان

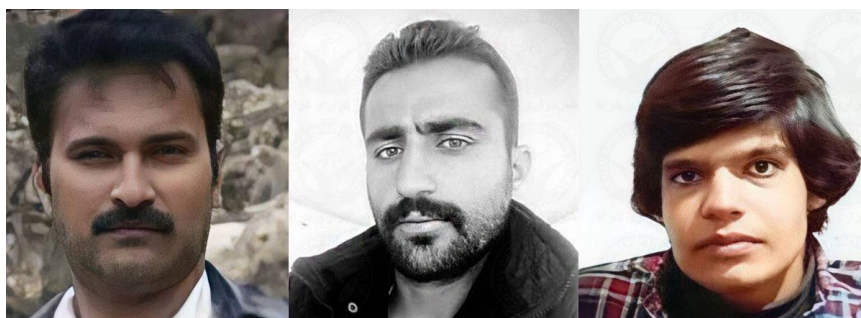
هرانا تاکنون مشخصات شش شهروند را بعنوان جان باختگان اعتراضات اردیبهشت ماه گردآوری کرده است.

پیش‌علی غالبی حاجیوند (دزفول)، امید سلطانی (اندیمشک)، حمید قاسمپور (فارسان)، سعادت هادی پور (هفشجان)، جمشید مختاری جونقانی (جونقان)، بهروز اسلامی (باباحیدر) هویت این شهروندان است، از این میان تاکنون تنها گزارشات مربوط به هویت و کشته شدن پیش‌علی غالبی حاجیوند و سعادت هادی پور توسط هرانا تایید شده است.

موارد دیگر کماکان در دست بررسی قرار دارد.

گزارشات دریافتی هرانا حاکی از فشار نهادهای امنیتی بر خانواده‌های کشته شدگان است. بر همین اساس ویدیویی از سخنان خانواده سعادت هادی پور که مشخص نیست در چه شرایطی ضبط شده است در رسانه‌های نزدیک به نهادهای امنیتی منتشر شد که سعادت هادی پور را طرفدار نظام و از نیروهای بسیجی معرفی میکردند. ادعایی که با واقعیت‌ها و شواهد جاری همخوانی ندارد. همچنین نامه‌ای منتسب به خانواده حمید قاسم پور در رسانه‌های دولتی منتشر شد که خبر از زنده بودن او می‌داد (برخی منابع مرگ او را مرگ مغزی اعلام کرده‌اند) و همچنین

او را از طرفداران نظام معرفی میکرد و مدعی میشد عامل مجروح کردن او مشخص نیست. شرایط و اصالت چنین نامه‌ای نیز روشن نیست.

حمید قاسم پور

بهروز اسلامی

سعادت هادی پور

امید سلطانی

پیش‌علی غالبی حاجیوند

جمشید مختاری جونقانی

بر اساس سابقه امر، در اعتراضات پیشین هم نیروهای امنیتی خانواده‌های کشته شدگان را برای بیان اظهارات غیرواقعی از جمله اینکه فرزندان آنها در حمایت از نظام، کشته شده‌اند با وعده و ارباب تحت فشار قرار می‌دادند.

تصاویر منتسب به افرادی که گفته می‌شود در جریان اعتراضات اردیبهشت ماه در ایران کشته شدند

اظهار نظر ها

چهره های فرهنگی و ورزشی همچون پرویز پرستویی، رضا کیانیان، علی نصیریان، علی دایی، وریا غفوری، اصغر فرهادی، شهرام ناظری از جمله افرادی بودند که حمایت خود را از معترضان ابراز داشتند.

ند پرایس، سخنگوی دولت آمریکا نیز در این باره در توییتری نوشت: "تظاهرکنندگان شجاع ایرانی برای حقوقشان به پا خاسته‌اند. مردم ایران حق دارند از دولتشان انتظار پاسخگویی داشته باشند."

او در ادامه با توضیح موضع دولت آمریکا نوشت: "ما از حق آنها برای برگزاری تجمع مسالمت‌آمیز و آزادی بیان مجازی و واقعی بدون ترس از خشونت و مجازات حمایت می‌کنیم."

سازمان گزارشگران بدون مرز نیز با انتشار مطلبی گفت "بیش از یک هفته است که رژیم جمهوری اسلامی ایران در پیشگیری از انتشار خبرهای اعتراضات سراسری مردم، اینترنت را در چندین استان قطع کرده است. همزمان نهادهای امنیتی ده‌ها روزنامه‌نگار را با هدف تهدید و به سکوت وادار کردن احضار کرده‌اند. این سازمان سرکوب آزادی اطلاع‌رسانی را محکوم می‌کند."

در مقابل اما موضع اکثر مسئولان و چهره های حکومتی علیه اعتراضات جاری و مطالبات آنان بود.

قاسم رضایی، جانشین فرمانده فراجا در این رابطه معترضان را تهدید کرد و گفت "قطعا پلیس با این افراد برخورد جدی می‌کند و برای ما قابل تحمل نیست... اینکه برخی به صورت غیرمجاز تجمع می‌کنند و اقدامات تخریب‌آمیز دارند و به اموال شخصی و دولتی آسیب وارد می‌کنند، قابل تحمل نیست و قطعا ما به خواست مردم با این افراد مقابله می‌کنیم."

محسن مهدیان، مدیرعامل موسسه همشهری نیز با انتشار مطلبی گفت "سازمان رسانه ای شیاطین از همان ابتدا و بلافاصله پس از واقعی سازی قیمت‌ها، پرچم تجزیه طلبی و آشوب و آتش و تخریب را بالا برد و بی محابا فرمان اغتشاش را بدون هرگونه رنگ و لعابی صادر کرد."

وزیر کشور نیز در روزهای اعتراضات در تلاش برای بی اهمیت نشان دادن اعتراضات گفت: تنها چند "تجمع چند ده نفره" بوده که به گفته او با "تلاش فرماندهان انتظامی جمع شده" است.

همچنین قدرت‌الله حمزه شلمزاری، نماینده مردم جوققان در مجلس شورای اسلامی و فرماندار سابق ایزده درباره اعتراضات مردم جوققان گفت: "هیچ اطلاعی درباره اعتراضات مردم جوققان ندارم؛ فقط شنیدم تعداد بسیار اندکی به خیابان‌ها آمدند و دیگر پیگیر جزئیات آن نشدم."

نماینده جونقان مدعی شد: «اصلاً اتفاق خاصی در شهر «جونقان» نیفتاد و دلیلی ندارد رسانه‌های ما زیاد به این موضوع بپردازند»!

او همچنین درباره وضعیت اینترنت در جونقان نیز ادعا کرد: «اصلاً وضعیت اینترنت جونقان خبر ندارم اما در تهران همه چیز عالی است.»

محسنی اژه‌ای، رئیس قوه قضاییه نیز معترضان را تهدید کرد و به کسانی که به گفته او "قصد برهم زدن آرامش روانی مردم و امنیت جامعه را دارند" هشدار داد.

در همین رابطه سید احمد آوایی نماینده دزفول در مجلس در گفتگو با خبرنگاران ضمن تایید کشته شدن یک نفر در منطقه متبوع خود از تعداد بازداشتی‌های تجمعات اخیر در شهرستان دزفول اظهار بی‌اطلاعی کرد و مدعی شد افرادی که در شهرستان دزفول دست به تجمع زدند از اهالی خود شهر نبوده و بیشتر حاشیه‌نشین‌هایی از بیرون دزفول بودند.

حسن مصلح امام جمعه دشتستان نیز در واکنش به اعتراضات مردمی نسبت به گرانی و وضعیت معیشتی مدعی شد: «برگزاری تجمعات در شهر برازجان طرح ریزی ضدانقلاب برای ضربه زدن به مردم و اموال عمومی و تضعیف دولت مردمی است. مردم هوشیار باشند و در زمین دشمنان بازی نکنند».

و البته یوسف طباطبایی امام جمعه اصفهان در خطبه‌های نماز جمعه این شهر در اظهارنظری کاملاً متفاوت نسبت به اعتراضات گفت "مردم بدانید مغازه‌ها پر است، مسئولان نمی‌گذارند مغازه‌ها خالی شود؛ صبر کنید تا تنش بخوابد، اگر سر و صدا کنید، آبروی کشور را برده‌اید".

تصاویر

از مجموع ویدیوهای دریافتی، تعداد ۳۰ گزارش مورد بررسی و راستی آزمایی قرار گرفت که در ادامه [با کلیک روی تصویر](#) می‌توانید مشاهده نمایید.

۳۰ اردیبهشت ۱۴۰۱

مرکز آمار مجموعه فعالان حقوق بشر در ایران

خبرگزاری هرا

info@hra-news.org